
Uchwała Rady Państwa z dnia 12 maja 1979 roku o umocnieniu roli społecznego ruchu naukowego.

Notatki Płockie 24/3-100, 3-5

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

z dnia 12 maja 1979 roku

o umocnieniu roli społecznego ruchu naukowego

Budowa nowoczesnego społeczeństwa socjalistycznego, w którym postęp społeczny, gospodarczy i kulturalny oparty jest o osiągnięcia współczesnej nauki i techniki, wymaga stałego rozwijania potencjału nauki i jej szerokiego upowszechniania w całym społeczeństwie. Postęp ten uzależniony jest od wysiłków wszystkich obywateli, od najpełniejszego wyzwolenia i wykorzystania energii społecznej narodu oraz ciągłego doskonalenia różnorodnych form udziału obywateli w życiu społecznym, kulturalnym i naukowym kraju.

Jedną ze szczególnie cennych form społecznego ruchu naukowego jest działalność towarzystw naukowych. Państwo nasze otacza konstytucyjnie zagwarantowaną opieką powyższą działalność, upatrując w niej wartościowy czynnik rozwoju i krzewienia nauki, podnoszenia kultury naukowej i technicznej społeczeństwa. Na doniosłą rolę i zadania towarzystw naukowych wskazały: uchwała VII Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i uchwała II Kongresu Nauki Polskiej, a także uchwała XII Plenum Komitetu Centralnego PZPR, zalecające dalsze udzielanie pomocy i wszechstronnego poparcia społecznemu ruchowi naukowemu.

Kierując się tymi przesłankami Rada Państwa uchwała, co następuje:

I

Działalność towarzystw naukowych, posiadających chlubne wiekowe tradycje pracy na rzecz polskiej nauki, kultury i ogólnego dobra narodu oraz legitymujących się trwałym wkładem w obronę polskości w okresie niewoli narodowej, stanowiła zawsze i nadal stanowi cenną formę aktywności społecznej, która szczególnie rozwinęła się w Polsce Ludowej. Jej swoiste formy, które powinny być rozwijane i doskonalone, obejmują:

1. Organizowanie i aktywizację życia naukowego przez:
  - a) inspirowanie dyskusji naukowych w kwestiach stanowiących przedmiot działalności towarzystw naukowych, a zarazem żywotnych dla dalszego rozwoju społeczeństwa i nauki;
  - b) organizowanie zjazdów, posiedzeń i konferencji naukowych, jedno- i wielodyscyplinowych, zarówno w celu wymiany myśli i poglądów naukowych, integrowania środowiska naukowego oraz poszerzenia obiegu informacji naukowej i technicznej, jak i w celu dyskusowania żywotnych problemów dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju;
  - c) pomoc w udziale swych członków w zjazdach i konferencjach naukowych organizowanych przez inne ośrodki naukowe;
  - d) inicjowanie i organizowanie prac badawczych wynikających z bieżących potrzeb społecznych, a zwłaszcza w nowych dziedzinach nauki i techniki oraz w zakresie wymagającym współpracy wielu dyscyplin naukowych, w szczególności badań nie wymagających większych nakładów materialnych, aparatury i wyposażenia. Szczególną rolę do spełnienia mają regionalne towarzystwa naukowe, które powinny aktywnie współuczestniczyć w organizowaniu ba-

- dań i opracowywaniu problemów istotnych dla terenu ich działalności;
- e) popieranie działalności naukowej prowadzonej przez młodych badaczy i praktyków poprzez fundowanie stypendiów naukowych przyznawanych zwłaszcza osobom podejmującym badania w nowych lub szczególnie ważnych z punktu widzenia potrzeb społecznych dziedzinach nauki;
  - f) przyznawanie nagród oraz organizowanie konkursów na prace naukowe i wdrożeniowe oraz projekty badawcze;
  - g) publikowanie wyników działalności rozwijanej w ramach towarzystw, przy czym publikacje towarzystw powinny ukazywać ich dorobek naukowy, służyć wymianie myśli i polemik naukowych i przenoszeniu idei i osiągnięć naukowych na grunt działalności społecznej i wytwórczej;
  - h) współpracę z krajowymi i zagranicznymi instytucjami naukowymi, uczestnictwo w krajowym i międzynarodowym ruchu naukowym, prezentowanie oryginalnego dorobku polskiej myśli naukowej w międzynarodowych organizacjach naukowych.
2. Szerokie upowszechnianie współczesnej myśli naukowej i technicznej przez:
- a) organizowanie różnorodnych form wymiany poglądów naukowych pomiędzy przedstawicielami różnych dziedzin nauki, techniki i praktyki gospodarczej;
  - b) promowanie i sprawowanie pieczy nad wdrażaniem postępu naukowo-technicznego do praktyki wytwórczej społeczeństwa oraz stałą troskę o nasycenie działalności praktycznej nowoczesną myślą naukową;
  - c) integrowanie środowisk naukowych, naukowo-technicznych i praktyków gospodarowania i zarządzania przez organizowanie wspólnych przedsięwzięć badawczych i wdrożeniowych;
  - d) promowanie i organizowanie działalności mającej na celu popularyzację dorobku nauki, kultury i techniki w szerokich kręgach społeczeństwa, m. in. przy współdziałaniu Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, placówek społeczno-kulturalnych;
  - e) współdziałanie z młodzieżowym, studenckim ruchem naukowym i towarzystwami społeczno-kulturalnymi.
3. Organizowanie środowisk naukowych, naukowo-zawodowych i naukowo-technicznych w realizacji celów społeczno-gospodarczych kraju przez:
- a) inspirowanie i realizację prac naukowych, prowadzenie doradztwa naukowego;
  - b) kształtowanie efektywnych form opracowywania diagnoz i ekspertyz naukowych dotyczących ważkich zagadnień rozwoju społeczno-gospodarczego i kulturalnego kraju;
  - c) reprezentowanie opinii środowisk naukowo-zawodowych i naukowo-technicznych w żywotnych dla tych środowisk problemach;
  - d) współdziałanie z instytucjami państwowymi w inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu szkolenia zawodowego i doskonalenia pracowników w dziedzinach odpowiadających specjalizacji towarzystw.

II

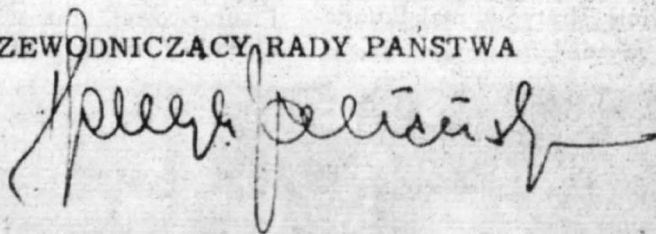
1. Działalność w ramach towarzystw naukowych jest prowadzona wedle zasad właściwych dobrowolnym stowarzyszeniom publicznym. Ich naukowy charakter ustala Polska Akademia Nauk, która jest ustawowo uprawniona do sprawowania merytorycznej opieki nad całym społecznym ruchem naukowym.
2. Społeczna aktywność towarzystw naukowych stanowi element ogólnonarodowego wysiłku zmierzającego do przybliżenia perspektywicznych celów rozwojowych kraju. Z tego względu szczególnie zasłużonym towarzystwom naukowym — na wniosek Polskiej Akademii Nauk — mogą być nadawane uprawnienia stowarzyszeń wyższej użyteczności publicznej.

3. Zważywszy, że pomoc państwa dla społecznego ruchu naukowego to trwałe i owocne inwestowanie w kulturę społeczeństwa, towarzysztwa naukowe powinny być otoczone opieką organów państwowych centralnych i wojewódzkich — tak w zakresie pomocy materialnej, jak i organizacyjnej.
4. Do koordynacji tej pomocy w skali ogólnokrajowej powołana jest Polska Akademia Nauk oraz Rada Towarzystw Naukowych — wspólny organ PAN i towarzystw naukowych, której zadania określa Prezydium PAN.
5. Rady narodowe, jako terenowe organy władzy państwowej i podstawowe organy samorządu społecznego, mają szczególny obowiązek opieki nad regionalnymi towarzystwami naukowymi. Rady powinny je włączać w rozwiązywanie ważnych dla terenu ich działalności problemów oraz inspirować odpowiednie badania i dyskusje naukowe. Rady narodowe powinny okazywać niezbędną pomoc terenowym oddziałom towarzystw specjalistycznych, wskazywać możliwości ich zainteresowania problematyką regionu i wykorzystywać je przy opracowywaniu ekspertyz naukowych.
6. Odpowiednie organy państwowe powinny szczegółowo rozważać problemy organizacyjnych i materialnych warunków pracy towarzystw naukowych, w tym norm prawnych i zasad finansowania, dostosowanych do specyficznych warunków działania i zadań społecznego ruchu naukowego.

III

Nasze państwo stwarzając dogodne warunki do rozwoju wszelkich inicjatyw obywatelskich, oczekuje od społecznego ruchu naukowego wzmocnienia jego wysiłków w dziele realizacji ambitnych celów społecznych. Rozwijanie i popieranie społecznej działalności naukowej leży w żywotnym interesie społeczeństwa i państwa.

PRZEWODNICZACY RADY PAŃSTWA

SEKRETARZ RADY PAŃSTWA

